

Philosophia, 43, 2013, p. 461

**Hoda EL-KHOULY, *Heraclitus, Fragments.*
Text and Translation, with a Commentary, Athens,
Greek Foundation of Educational Research and Studies, 2013, 316 σσ.**

Λαμπρύνει μὲ νέο φῶς τὸν στοχασμὸν τοῦ Ἐφεσίου φιλοσόφου τὸ ἔργο αὐτὸν ἀπευθύνεται στὸν ἀραβόφωνον μελετητὴν τῆς προσωκρατικῆς διανοήσεως. "Εχω παρακολουθήσει μὲ ἐνδιαφέρον ὅμειωτο τὴν ἔξελιξη τῆς συγγραφέως ἀπὸ τὰ πρῶτα τῆς ἐρευνητικὰ βήματα. Πολύγλωσση, κατέχει πλήρως τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσαν, ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἐρεύνη τοῦ πεδίου ἐρεύνης ποὺ ἔχει ἐπιλέξει. Τὰ μέχρι τοῦδε ἔργα τῆς ἀφοροῦν τόσο στὸν Πλάτωνα καὶ στὸν Ἑρμητισμόν, ὃσο καὶ στὸν Ἀβικέννα καὶ στὸν Ἀβερρόη, καὶ ἀποτελοῦν ὁρόσημα τοῦ ἐργασιακοῦ τῆς δυναμισμοῦ. Μὲ τὸ βιβλίο τῆς γιὰ τὸν Ἡράκλετον ἀνανεώνει ἀκόμη καὶ πρόσφατες ἐρευνητικὲς περὶ αὐτοῦ, διὰ μᾶς ἀπροσδοκητῆς ἐπεκτάσεως κ' ἐμβαθύνσεως τῶν. Η προσφορὰ τοῦ ἔργου αποτελεῖται καὶ παρεμβολές, σὲ διορθώσεις καὶ σὲ ἐρμηνείες εἰς τὰ ἡρακλείτεια ὀποστολούμενα τὰ ὅποια μάλιστα καὶ μεταφράζονται στὴν ἀραβικήν.

Στὴν Εἰσιγμον τῆς Σ. παρουσιάζεται τὴν πειρατείαν τοῦ πρωκτετοῦ στοχασμοῦ τονιζοντας τὴν υπουδαιοτήτα, ἔννοιαν ὥστε λόγος, πνο, ἀρμονία (ώς συνθέσεως ἀντιθέτων), ἀλλὰ καὶ τὴν διδούσῃ μεταξύ σοφοῦ καὶ τῶν ἄλλων. "Ολες αὗτες οἱ ἔννοιες καὶ οἱ ιδιοτήτες κατατάζονται ὑπὸ νέαν προοπτικήν. Στὴν ἔξαντλητικήν μετάφραση τῶν διοικητικῶν κατὰ τὶς πλέον πρόσφατες ἐκδόσεις τῶν Diels-Kranz ἀποφεύγεται μάθη ὅμφιλογία, ὥστε τὸ προκύπτον κείμενο νὰ εἶναι καθαρὸν καὶ πλήρες. Η Σ. δὲν διοτάζει, ὡς προελέχθη, νὰ προτείνει νέες θεωρήσεις, ὅλες εὖλογες. Τὸ κείμενο συνοδεύεται ἀπὸ ἄφθονες ὑποσημειώσεις. Τὸ βιβλίο αὐτὸν τεκμηριώνει καὶ ἐπιστρέφει τὴν ἀσκητικὴν ἐργασία μᾶς δεκαετίας.

Ε. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
(Αθήνα)

